

**ОБҐРУНТУВАННЯ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ НА
ОСНОВІ ТЕОРІЇ СИСТЕМ**

О. М. Khodakivskiy

**THE RATIONALE FOR THE DEVELOPMENT OF RAILWAY TRANSPORT OF
UKRAINE ON THE BASIS OF SYSTEMS THEORY**

Загальна теорія систем була запропонована Л. фон Берталанфі в 30-ті роки ХХ століття. Ідея наявності загальних закономірностей при взаємодії великого, але не нескінченного числа фізичних, біологічних і соціальних об'єктів була вперше висловлена Берталанфі в 1937 році на семінарі з філософії в Чиказькому університеті. Проте перші його публікації на цю тему з'явилися тільки після війни. Основною ідеєю загальної теорії систем, запропонованої Берталанфі, є визнання ізоморфізму законів, що управляють функціонуванням системних об'єктів [1]. Публічне акціонерне товариство «Українська залізниця» – національний перевізник вантажів та пасажирів. Метою діяльності товариства є задоволення потреб у безпечних та якісних залізничних перевезеннях, забезпечення ефективного функціонування та розвитку залізничного транспорту, створення умов для підвищення конкурентоспроможності галузі тощо. Наразі компанія забезпечує 82 % вантажних і майже 50 % пасажирських перевезень, які здійснюються усіма видами транспорту. За обсягами вантажних перевезень українська залізниця посідає четверте місце на Євразійському континенті, поступаючись лише залізницям Китаю, Росії та Індії [2]. Результат аналізу залізничної транспортної системи України вказує на той факт, що переваги використання теорії систем, системного підходу неповною мірою увібрані залізничним транспортом і це є резервом

для підвищення ефективності діяльності товариства.

При використанні системного підходу переносяться методи прийняття рішень з одних галузей науки і техніки в інші; фахівці з проектування та управління кардинально змінюють стиль наукового мислення (від детермінованих моделей вони переходять до використання моделей з нечіткими цілями й обмеженнями); здійснюється синтез знань із різних наук (математики, логіки, теорії систем, теорії управління та ін.); проєктанти та спеціалісти з управління починають обов'язково враховувати в проєктах будови і функціонування динамічного об'єкта дію інтегрального ефекту, як основної властивості системи, що спричиняє розроблення високоефективних та економічних проєктів; у проєкти вводиться інформаційний опис системи (види, обсяги, призначення та шляхи проходження інформації) і проєктується автоматизований збір і обробка даних та інформації (зауважимо, що при традиційному проєктуванні та управлінні інформаційний опис, як правило, представлено слабо і виявляється недостатнім для ефективного проєктування і управління, дані та інформація при системному підході збираються не в «навал», тобто випадково, а визначаються системою моделей для прийняття рішень тощо [3].

При здійсненні заходів із розвитку залізничного транспорту України слід ширше використовувати переваги теорії систем, системного підходу тощо.

Список використаних джерел

1. Теория систем это: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/41084>. - Заглавие с экрана.
2. УЗ. Загальна інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uz.gov.ua/about/general_information. - Заголовок з екрана.
3. Основные преимущества и принципы системного подхода [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://dubnass.narod.ru/pages/03.htm>. - Загл. с экрана.
4. Державна цільова програма реформування залізничного транспорту на 2010 - 2019 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1390-2009-п>. - Загол. з екрана.
5. Ринок транспортних послуг [Текст] / М.І. Данько, С.В. Панченко, В.М. Астахов [та ін.]. – Харків: Нове слово, 2009. – 360 с.
6. Бутько, Т. В. Інформаційні відносини у залізничній транспортній системі

[Текст] / Т. В. Бутько, О. М. Ходаківський, О. О. Хозя // Вісник приазовського державного технічного університету. – 2011. - № 22. — С. 246-250.

7. Інформаційні системи та технології при управлінні залізничними перевезеннями [Текст] / [О. В. Лаврухін, П. В. Долгополов, В. В. Петрушов, О. М. Ходаківський]. – Харків: ТОВ «Компанія СМІТ», 2011. – 118 с.

8. Ходаківський, О. М. Ідеологічна складова підвищення ефективності залізничного транспорту на основі теорії систем – концепція «восьминіг» [Текст] / О.М. Ходаківський // Мат. 3-ї Міжнар. наук.-практ. конф. [„Перспективи взаємодії залізниць та промислових підприємств”]. – Дніпропетровськ: ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна, 2014.

9. Butko T. Devising a method for the automated calculation of train formation plan by employing genetic algorithms / V. Prokhorov D. Chekhunov // Восточно-Европейский журнал. – 2017. – № 1/3 (58). – С. 55-61.

УДК 629.46

О. Е. Шандер, М. О. Федотов

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗПОДІЛУ ПАРКУ ПОРОЖНІХ ВАНТАЖНИХ ВАГОНІВ РІЗНИХ ФОРМ ВЛАСНОСТІ

О. Е. Shander, М. О. Fedotov

IMPROVEMENT TECHNOLOGY DISTRIBUTION PARK EMPTY FREIGHT CARS OF DIFFERENT OWNERSHIP

В умовах реформування та адаптації залізничного транспорту до ринкової економіки при функціонуванні конкурентних операторських компаній повинен забезпечуватись інтенсивний пошук ефективних технологій організації процесу перевезення та методів їх реалізації на всіх ланках транспортного

процесу. Виходячи з цього одним із основних напрямків удосконалення технології організації вантажних перевезень є вирішення завдання щодо формування автоматизованої технології управління парком вантажних вагонів різних форм власності.